

DOMÁCÍ PŘÍPRAVA

TŘÍDA 8. A,8.B,8.C

Chemie

Všechny vás zdravím, a to již po čtvrté. Dnes navážeme na názvosloví (tj. psaní vzorců z názvů) hydroxidů z minulé přípravy. Trochu zopakujeme a zaměříme se na tvoření názvů ze vzorců a na hlavní zástupce hydroxidů.

Nové učivo:

Pracuj s učebnicí na str. 68-69.

Zápis (můžeš i nalepit):

Tvoření názvů hydroxidů z chemických vzorců

- v chemickém vzorci vyznačíme oxidační čísla
- nad OH označíme -1 (hydroxidový aniont OH^-)
- určíme kationt podle chemické značky
- nad kationt dopočítáme oxidační stupeň tak, aby součet oxidačních čísel byl roven nule, případně tam můžeme napsat to číslo, co je napsané za závorkou s OH (podle křížového pravidla)
- podle vypočítaného čísla určíme koncovku a určíme celý název hydroxidu

Urči název hydroxidu:

$\text{As}(\text{OH})_3$ trojka se přesune podle křížového pravidla nad As.....to je arsen, koncovka 3 je –-itý, proto hydroxid arsenitý

V následujícím online testu si můžeš sám/a vyzkoušet, jak ti nové učivo půjde, nakonec si můžeš pomocí řešení v testu zkontrolovat, jak se ti dařilo!

https://nazvoslovi.cz/test/slouceniny?obtiznost=1&typ_zadani=2&pocet=10&kategorie=num&81=on&submit=Spustit+test

Zástupci hydroxidů

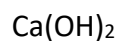
Většinou žíraviny, silné zásady, leptají pokožku a sliznice. Často jsou součástí čisticích prostředků (SAVO, čističe odpadů aj.).

HYDROXID SODNÝ

- NaOH, bílá pevná látka
- nejčastěji v pecičkové formě
- pohlcuje vlhkost
- použití k výrobě mýdel, papíru, zpracování kůží, čištění lahví
- při rozpouštění ve vodě vzniká silný zásaditý roztok a uvolňuje se teplo (exotermická reakce)

HYDROXID VÁPENATÝ

- vzniká reakcí oxidu vápenatého (páleného vápna) s vodou, tzv. hašené vápno

Ze str. 69 zapiš chemickou reakci přípravy hašeného vápna. Zopakuj, jak se získává pálené vápno?

- žíravina, bílá pevná látka málo rozpustná ve vodě
- používá se pod názvem hašené vápno
- využívá se ve stavebnictví (malta, omítky)
- využití v zemědělství a lesnictví (při úpravě kyselosti půd), při výrobě cukru
- dezinfekce stěn v kravínech (též pod názvem vápenný hydrát nebo vápenné mléko)

HYDROXID AMONNÝ

- NH_4OH
- bezbarvá nestálá kapalina (též název čpavková voda)
- má charakteristický čpavý zápach (lidově nazývaný čpavek)
- dráždí dýchací cesty
- připravuje se rozpouštěním čpavku ve vodě
- použití k výrobě amonných hnojiv

Samostatná práce

Řešení zasílej do 5.4.2020 na adamkova@zsvyhlicka.cz

1. Jaká pravidla musíme dodržovat při práci s hydroxidy a proč?

2.

A) zapiš chemické vzorce hydroxidů:

- hydroxid manganičitý
- hydroxid kobaltitý
- hydroxid chromičný
- hydroxid zinečnatý
- hydroxid lithný

B) zapiš názvy hydroxidů:

$\text{Fe}(\text{OH})_3$

$\text{Ag}(\text{OH})$

$\text{W}(\text{OH})_6$

$\text{Sn}(\text{OH})_4$

$\text{Cr}(\text{OH})_5$